

Felmentették Tunyogi-Csapó Jánost az árdragítási vád alól

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi rendőrség detektívjei szombaton a délutáni órákban előállították a kapitányság bünyügyi osztályára Tunyogi-Csapó János tűzifakereskedőt és üzlettársát, Schmidt Bélánét, akiket kihallgatás után még aznap este árdragító visszaélés gyanúja miatt őrizetbe vettek. Hétfőn délelőtt mindkettejüket átkísérték a kir. ügyészségre, ahol ügyüket azonnal az uzsorabíró elé utalták.

Dr. Ujvári István árdragítási egyesbíró hétfőn délután 4 órakor nyitotta meg a főtárgyalást, amelyen a vádat dr. Szarvas János ügyészségi alelnök képviselte, a védelmet pedig dr. Palócz Sándor ügyvéd látta el. Tunyogi-Csapó Jánost és Schmidt Bélánét árdragító visszaélés büntető vádolta az ügyészség, mert a rendőri nyomozás megállapítása szerint február 14-én és 25-én a közös vezetésük alatt álló Mérei-utcai faterlepen az elsőrendű bükkhasáb tűzifa árában silányminőségű dorongfát árultak, részben puhafával keverve.

Tunyogi-Csapó János előadta, hogy a cselekményben sem közvetlen, sem közvetett része nincs, mert február 21 óta egy héten át nem tartózkodott Szegeden, a főtárgyalás az ő távollétében érkezett meg és ezalatt az idő alatt osztották szét. Az egész ügyről csak hazaérkezése után értesült.

Schmidt Béláné beismerte a tárgyaláson, hogy egyes minőségű fát mértek ki, de azzal védekezett, hogy ő az érkezett 3 vagon tűzifát sem látta, a fuvarlevelet is a szállító vette át és az gondoskodott a beszállításról. Mire ő másnap reggel 10 óra felé bement a faterlepre, a fát már aprították és osztották. Egyébként ő akkor sem tekintette meg az árut, részint azért, mert ekkor már az udvar tele volt a kiosztásra váró sorbanállókval, de másrészt nem volt kétsége sem aziránt, hogy valóban elsőrendű bükkhasáb tűzifát kapnak.

A két vádlott együttes előadásából a következő tényállás derült ki: Tunyogi-Csapó János a múlt év októberében Gaál Olivér balatonbuzi földbirtokostól 400 vagon elsőrendű bükkhasáb tűzifát kötött le. Ezt a megrendelést decemberben az eladó lemondta és kárpótlásul 15 vagon ugyancsak elsőrendű bükkhasáb tűzifa szállítására vállalt kötelezettséget. A február 24-én érkezett 3 vagon az első küldemény volt ebből a szállítmányból, ezért nem is gondoltak arra, hogy esetleg egyes és silányabb minőségű fát kaphattak a kikötött minőségünél.

A tanúk és szakértők meghallgatásával a vádlottak védekezése nagyrészt igazolódott. Dr. Szarvas János ügyészségi alelnök a vétségre módosított vádban kérte mindkét vádlott büntetésének megállapítását, Tunyogi-Csapó Jánost azért, mert az árdragítási törvény 4-ik §-a szerinti az üzlettulajdonos alkalmazottainak ténykedéséért is felelős, de a társtulajdonosok köleszében felelős egymásért is. Schmidt Béláné büntetését azon az alapon

kérte megállapítani, hogy a társtulajdonost gondatlanság terheli, amiért nem győződött meg idejében a kiosztásra kerülő fa minőségéről. Dr. Palócz Sándor védő a vádlottak ártatlan-ágát hangoztatva felmentést kért.

A bíróság bűnösnek mondta ki Schmidt Bélánét egyrendbeli árdragító visszaélés vétségében és ezért

1000 pengő pénzbüntetésre és 1 évi hivatalvesztésre ítélte, egyben pedig elrendelte a rendőrség által lefoglalt és drágított áron árusított fa mennyiség elkobzását, illetve ennek ellenértékeképpen 1400 pengő 80 fillér megfizetését. Tunyogi-Csapó Jánost ellenben a vád és következménye alól felmentette. Az ítélet jogerős.

A Dugonics-Társaság összegyűjti Szeged műemlékeit

(A Délmagyarország munkatársától) Banner János elnökletével vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését a Dugonics-Társaság. Megnyitó szavaiban az elnök kegyelettel adózott Horthy István kormányzó-helyettes emlékének, majd beszámolt a Tömörkény szoborakció teljesítéséről, előreláthatólag április közepében állapítva meg a szoborleleplezés idejét. Jelenti, hogy félszázados fennállása emlékére a társaság kiadta ötven év titkári jelentését, hű tükrét eddigi működésének. Tervebe van véve Kálmány Lajos, a kiváló folklorista emlékének megőrzése is. Gazdag hagyaték maradt utána, kötetre való megírt kész anyag magánkézben van, a többi összegyűjtésre és feldolgozásra vár. Erre a feladatra a legméltóbb Bálint Sándort hozza javaslatba.

Hálával emlékezik meg a hivatalos Szeged városról, amely anyagi és erkölcsi tekintetben egyformán legnagyobb támogatója volt mindenkor a társaságnak. Ötvenéves jubileumi ünnepeinkön Pálffy József polgármester lebilincselő előadásban tett erői az összeforrásról manifesztumot. Nem csak a várost, de Pálffy József személyét is azzal becsüljük meg, ha tiszteleti tagunkká választjuk Tukats Sándor főispánnal együtt.

A minden mozzanatra kiterjedő, alapos munkát jelentő titkári jelentést Fihás Oszkár főtitkár terjesztette elő az igazgatóság négy nagyjelentőségű indítványával együtt.

1. Irassa meg a társaság Dugonics András bibliográfiáját, amely felölelné a szegedi hírlapok, folyóiratok és Dugonics-kéziratok anyagát.

A közgyűlés elfogadta az indítványt a munka elvégzésével Madácsy Lászlót bízta meg, akinek Krammer Jenő lesz a segítőtársa.

2. Dugonics András 1912-ig fennállott szülőháza falában vörösmárvány emléktábla hirdette a hely fontosságát. Kerüljön most vissza a tábla a szülőház helyén álló polgári leányiskola falába.

Ezt az indítványt is határozattá emelte a közgyűlés. Az emlékmű aranyozás nélkül, az ugynevezett Mussolini-márvány megmentett anyagából készül. A befalazás költségeit a városi hatóság vállalja.

3. A jubileum emlékére Tápai Antal szobrászművész, a társaság iránt való tiszteletből elkészítette a Dugonics-plakett mintáját. Ezekből évenként két darabot ad át a társaság az egyetemnek, kiváló irodalomtörténész, illetve matematikai hallgató jutalmazására.

4. A társaság elvben kimondja, hogy kellő időben, mihelyt rendelkezésre állanak az anyagi eszközök, megőrköti Szeged nagy mérnök-zseni fiának, Vedress Istvánnak és Reizner Jánosnak, a város történetírójának emlékét. Mindkettőjük élete és működése szervesen összeforrott Szeged életével. A városi hatóság készséggel támogatja ezt a tervet is.

A költségvetés és a zárószámadás tárgyalása után a tisztújítás következtet Kiss Ferenc korelnök vezetésével. Eredménye egyhangulag a következő: elnök: Banner János, alelnök: Sfik Sándor és Beretzk Péter, főtitkár: Fihás Oszkár, titkár: Krammer Jenő, pénztáros Kovács József,

ellenőr: Vajtai István, igazgatósági tagok: Czögler Kálmán, Csefkó Gyula, Eckert Elek, Greguss Pál, Kiss Ferenc, Koltay-Kastner Jenő, Pazár Béla, Polner Ödön, Sándor István és Sz. Szigethy Vilmos, igazgatósági póttagok: Bálint Sándor, Kanyó Béla, számvizsgáló bizottság: Bucsi István, Eperjessy Kálmán, Falta Marcell.

A titkár nevében Banner János mondott keresetlen szavakban köszönetet a megnyilvánult bizalomért.

— Programom, úgymond, a múlt és annak kiapadhatatlan forrása. Készségünkben, jószándékunkban, akarat-erőnkben nincs hiány, a kérdés csak az, hogy mit lehet nehéz időkben megvalósítani a tervekből, elképzelésekből? Azt kérem csak, hogy bizzanak bennem s minden kulturális munkánkódásunk kamatozzék a társaság javára is.

Négy megüresedett tagsági helyet töltött be ezután a közgyűlés. Az egyhangulag megválasztott új tagok: Dorogi Imre tanár, Halász Pál kanonok, belvárosi plébános, Megyer József piaristatanár, végül Szógi Endre főiskolai tanár, a sok sikeres zeneszerző, zenepedagógus és esztétikus. Vidéki rendes tag lett Oroszlán Zoltán e. ny. rendkívüli tanár, a Nemzeti Múzeum igazgató-öre.

Nagyfontosságú indítványokat tárgyalta végül a közgyűlés. Pálffy-Budinszky Endre javaslatára kiemondta, hogy összegyűjti és ismertetésben adja ki Szeged történelmi műemlékeit, beleértve a paraszt-műemlékeket is. Pálffy-Budinszky másik javaslatának megfelelően szakcsoportok szerint összeállítja a Szegedre vonatkozó irodalom bibliográfiáját.

Kiss Ferenc hangsúlyozza a természeti műemlékek összegyűjtésének fontosságát is.

— Nyolcvanhárom éves vagyok; jelentette ki a közgyűlés meleg rokonszenvétől kísérve, ezek az emlékek elkallódnak, ha én is elmulok. Szeretnék még életemben szolgálatot tenni a gyűjtőknek.

A közgyűlés bizottságokat küldött ki az egyes indítványok kivételének előmunkálataira, általában a várossal kapcsolatos kulturális részleteinek tisztázására.

Kanyó Béla azt indítványozta, keressen a társaság összeköttetést a színházzal közösen rendezendő irodalmi matiné, bevezető előadások megrendezésére. Ezt az ügyet is bizottságra bízta a közgyűlés, annál is inkább, mivel hasonló közeledés már megnyilvánult éppen a színház részéről.

Kanyó másik indítványa a vidéki irodalmi társaságokkal való szorosabb kapcsolatot kívánja életre kelteni, továbbá irodalmi és képzőművészeti előadásokban részesíteni a tanyavilágot is. Ez részben közlekedési kérdés lévén, jobb időkre marad, feledésbe azonban nem megy. A ma megvalósítható kapcsolat jóformán csak a délvidéki irókkal vehető fel. Ott most van forrásban a legerőteljesebb kialakulás, új erők, tehetségek felkutatása és érvényesülésük elősegítése. Sz. Szigethy Vilmos indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy már legközelebb meghívja a délvidéki irókat szegedi szereplésre, bemutatkozásra s kiválóbbjainak készséggel biztosít helyet a vidéki rendes tagok listáján.

Végül Kovács József pénztárnok hangsúlyozta a Dugonics-Társaság hátráinak fontosságát, összegyűjtésüket, anyagi téren való megértő készségüket. Ezzel a jól végzett munka felemelő érzésével ért véget a közgyűlés.

Felolvasó ülés a városházán

Vasárnap délután 5 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében felolvasó ülést tartott a Dugonics-Társaság. Dr. Banner János elnök megnyitó szavai után Halasy-Nagy József rendes tag tartotta meg székfoglalóját »Herczeg Ferenc életbölcsessége« címen. Előadásában Herczeg művei nyomán kimutatta, hogy Herczeg a tettek embere. Herczeg moralista is, érzi a magyar hibákat, a magyar bűnöket és ezek mélyen le-sujják. Azonban nagyvá egy nemzel csak akkor lehet, ha nagy emberek rámutatnak hibáira és megmutatják a kivézető utat. A magyar hibákat senki sem érzi úgy, mint Herczeg Ferenc. Herczeg másik központi problémájáról, az örök irodalmi témáról: a nő és a férfi viszonyáról beszélt ezután az előadó. Herczeg szerint a férfi az értékesebb fél és mégis mindig a nő győzedelmeskedik a szerelmi harcban, mert a nő felolvas a szerelemben és anyaságban, a férfinak azonban több kell: munka, hivatás és az élet más értékei. A nő született színész, tartalmat azonban csak akkor nyer, ha szerelemért játszik. Nincsen szomorubb, mint mikor egy asszony csinos, de nem tudja, hogy kinek. Herczegből itt is kiütökzik a moralista. Vallja, hogy lelkiünkkel kell tisztán tartani és akkor minden tiszta lesz bennünk. Embernek lenni fegyelmeltséget, egyénfeletti rendbe való beolvadást jelent. Az igazi férfi az ösztönök ellen harcol és azokat legyőzi.

Herczeg Ferenc mindig és minde-nek előtt a nemzeti eszmet szolgálja műveiben. Amit lát a böles és a szép-irő művészi eszközeivel adja át. Halasy-Nagy József előadása sok új szempont-ra hívta fel a figyelmet. A közön-ség nagy és mindvégig feszült érdek-lődéssel hallgatta.

Ezután Sik Sándor alelnök olvasott fel legújabb verseiből. »Februári nap-sugár«, »Tiszahidon«, »A szekér«, »Egy fenyőfa ietején hintázó rigó«, »Széna-hoglya« és »Katicabogár« című köl-le-ményeit nagy élvezettel hallgatta a közön-ség és dr. Banner János elnök kérésére, valamint a szünni nem akaró tapsokra még »Mókus« és »Egyeskö-cimű verseit is felolvasta.

Koltay-Kastner Jenő rendes tag tartotta meg ezután székfoglaló előadását »Cola di Rienzo, a szent Itá-lia rajongója« címen. Az előadás a sajtó alatt álló könyvének egyik feje-zete. Cola di Rienzo a szabadság, bé-ke és becsület lovagja volt. Történelmi dokumentumokat ismertetett a szent Itá-lia rajongójáról. Rámutatott a szent Itá-lia rajongójának Petrarca-ra test hatására. Petrarca szerint Cola di Rienzót a Pöld és Eg vetekedve tö-rekszenek. Feltárta közigazgatási te-vékenységet: Rómába idegen ne lép-hessen, a Whelfek és Ghibellinek el-lenségeskedésének meg kell szünnie — ezt a rendelkezést Petrarca tanácsára hízta —, végül nem engedélyezte, hogy a Rómával szövetséget városok Róma tudomása nélkül szövetséget köth-senek. Cola di Rienzo volt az első, aki felismerte, hogy Itá-lia értékeit csak olasz ember állíthatja vissza. Az a néhány baljóslatu jel, ami ezzel kap-csolatban felmerült, nem indította fé-lelemre. A Szentlélek misztikus erejé-ben bízott a realiztikus valósággal szemben.

Dr. Banner János elnök köszönte meg az értékes előadást és bejelentet-te, hogy a legközelebbi ülés időpont-ja március 28-ika lesz.

Legmagasabb árat fizetünk

**aranyért, ezüstért
és briliánsért**

Reich ékszerész. Kelemen u. 11.